

УДК 351.74

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОРГАНАХ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Романюк Л. В.

Таврійський національний університет ім. В. І. Вернадського, Сімферополь, Україна

Автор досліджує основні напрямки управлінської діяльності керівника органу внутрішніх справ. У статті проводиться аналіз понять управлінської діяльності та пропонується визначення поняття управлінської діяльності керівника органу внутрішніх справ.

Ключові слова: керівник, орган внутрішніх справ, правоохоронна діяльність, державна служба, державні службовці.

За роки незалежності в Україні багато чого змінилося на краще. Але держава, як дитина у такому віці не завжди ще знає, як діяти в кожній конкретній ситуації, і тому багато вчиться у інших країн, переймаючи їх досвід, пропускаючи його через «українську ментальність», формує свій світогляд [1, с. 3].

Актуальність обраної автором теми обумовлюється тим, що в умовах зміни моделі суспільного розвитку, становлення нових економічних, політичних, соціальних відносин, які почалися з набуття Україною незалежності та й продовжуються досі, ефективне кадрове забезпечення органів внутрішніх справ, формування нового розуміння управлінської діяльності керівників цих органів стають одним з ключових, пріоритетних завдань, що суттєво впливають на ефективність державного управління, визначають результат реформ, які проводить Уряд України.

Принциповою особливістю діяльності органів внутрішніх справ є те, що вона здійснюється державними службовцями, а її здійснення потребує їх безперервної, компетентної праці. Необхідно підкреслити, що ефективність діяльності органів внутрішніх справ оцінюється не тими, хто її здійснює, а тими, хто на собі відчуває результати її діяльності, хто є носієм прав і свобод. З подальшим розвитком громадянського суспільства в Україні і окремих його інститутів все більше змінюється характер відносин з державними органами. Отже, їхня роль тепер полягає не в управлінні суспільним розвитком, а у створенні умов для саморозвитку суспільства [2, с. 143].

Зміна парадигм державного управління змінює ідеологію державної служби в цілому. Сьогодні кожний керівник повинен усвідомлювати, що його завдання полягає не в тому, щоб вказувати людям, що їм треба робити, а в створенні таких умов, у яких вони самі зможуть знайти найвигідніше для себе рішення. Тобто «держава цілеспрямовано мінімізує своє втручання в життєзабезпечення громадян і бере на себе лише ті послуги, які в даний період розвитку суспільства в змозі гарантувати й які неможливо знайти на ринку послуг. Вона постійно прагне дерегулювання, тобто передачі своїх функцій механізмам ринкової саморегуляції і недержавним інституціям» [3, с. 9].

Посадові особи органів внутрішніх справ повинні розуміти своє призначення, відчувати причетність до рішення теперішніх та сучасних завдань, чесно працювати на благо роботодавця, тобто держави, народу. Очевидно, що тільки високопрофесійні, компетентні, досвідчені, морально стійкі та законслухняні державні службовці можуть забезпечити будівництво справжньої демократичної держави. Виходячи з вищенаведеного можна стверджувати, що на даний час дослідження проблем формування кадрів органів внутрішніх справ, питань удосконалення методів управлінської діяльності керівнику органу внутрішніх справ є дуже актуальним. Тому, завданням даної статті є аналіз управлінської діяльності керівника органу внутрішніх справ та виділення основних її напрямків.

Мета даного дослідження полягає у здійсненні аналізу основних напрямків управлінської діяльності в органах внутрішніх справ. Відповідно до мети, автор поставив перед собою такі завдання як: дослідити проблеми формування кадрів органів внутрішніх справ; проаналізувати сутність та роль кадрової політики держави як одного з основних засобів підвищення ефективності функціонування системи органів державного апарату; розкрити поняття управлінської діяльності; розробити основні напрямки удосконалення процесу здійснення управлінської діяльності в системі МВС.

Пристаюючи до розгляду даних питань необхідно зазначити, що аналізом проблем функціонування системи органів внутрішніх справ займалися такі радянські вчені як Вороб'їов В. А., Єропкін М. І., Манохін В. М., Марчук В. М., Студенікін С. С., Пахомов І. М., Павловський Р. С., Петров Г. І., Цветков В. В., Якуба О. М. та інші вчені.

Важливе методологічне значення для дослідження проблем правового регулювання діяльності органів внутрішніх справ мають праці вчених у галузі теорії адміністративного права Авер'янова В. Б., Астаф'єва Л. В., Атаманчука Г. В., Бахраха Д. Н., Бережного А. В., Білої Л. Р., Битяка Ю. П., Веселого В. З., Голосніченка І. П., Дубенко С. Д., Козлова Ю. М., Ківалова С. В., Малиновського В. Я., Нижник Н. Р., Овсянка Д. М., Петкова В. П., Старилова Ю. М. та інших вчених, що займалися проблемами дослідження інститутів державної служби, служби у правоохоронних органах, що є фундаментальною основою будь-якого дослідження наукових проблем функціонування органів внутрішніх справ.

Слід відмітити, що на даний час служба в органах внутрішніх справ, як і інші види державної служби за змістом і функціями повинні стати протилежною тій, що існувала за часів командно-адміністративної системи, з якою її часто ототожнює населення, невдоволене неякісністю та несвоєчасністю надання державних послуг, безвідповідальністю та корумпованістю частини державних службовців органів внутрішніх справ. Це свідчить про несформованість державного апарату на сучасному етапі, невиконання ним свого призначення [4, с. 24].

В умовах побудови демократичного суспільства кадрове забезпечення виступає важливим критерієм ефективності діяльності органів внутрішніх справ та державного управління в цілому. Ще Бісмарк О. стверджував, що з поганими законами і хорошими чиновниками управління можливе, але з поганими чиновниками не допоможуть ніякі закони [5, с. 369]. З цього ж приводу відомий французький дослідник

проблем управління Бернар Гурне підкреслював, що: «найпродуманіші структури і найсучасніші знаряддя праці не дадуть очікуваних результатів, якщо службові штати недоукомплектовані або, ще гірше, укомплектовані працівниками низької кваліфікації» [6, с. 24].

Кадрова політика є одним із основних засобів підвищення ефективності функціонування системи органів державного апарату. Вчені юристи по різному визначають поняття кадрової політики. Одні автори характеризують кадрову політику як генеральний напрямок кадрової роботи, сукупність найбільш важливих, принципових її основ, це, на їхню думку, розрахована на тривалий строк основна лінія розвитку системи роботи з кадрами управління, яка визначає перспективи розвитку економіки і самого управління [7, с. 224; 8, с. 9]. Інші розглядають кадрову політику як відносини з приводу навчання, добору виховання і розстановки управлінських кадрів [9, с. 105], треті – як добір, розстановку і висування кадрів, зайнятих виконанням управлінських функцій на різних рівнях управління [10, с. 14]. В наданих визначеннях кадрова політика зводиться по суті або до питання підготовки кадрів, або тільки до кадрової роботи [11, с. 9]. Існують також автори, які поділяють кадрову політику на політику в «широкому» і «вузькому» розумінні. Вони виділяють серед багатьох управлінських функцій спеціалізовану функцію, яка безпосередньо спрямована на предмет діяльності – управління трудовими ресурсами – та іменують її кадровою роботою. Це, на їхню думку, більш вузьке поняття, ніж термін «кадрова політика», яка містить в собі конкретну діяльність по формуванню кадрів апарату управління [12, с. 176]. Правильним, на нашу думку, є зауваження Дубенко С. Д., яка підкреслює, що сам термін «кадрова політика» як соціальне явище має багаторівневу структуру і значно ширше за змістом, ніж термін «державна кадрова політика», де її суб'єктом виступає держава. Коли йдеться про «кадрову політику» її суб'єктами можуть виступати, наприклад, політичні рухи, партії, організації, підприємницькі структури. Можна говорити також про кадрову політику уряду чи певного регіону [13, с. 83].

Тобто, державна кадрова політика, визначає місце і роль кадрів у суспільстві, мету, завдання, найважливіші принципи і напрями роботи державних структур з кадрами, головні критерії їх оцінки, шляхи вдосконалення підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації, раціональне використання кадрового потенціалу країни [14, с. 100]. Це розробка дій, змін в структурі, стилі та системах управління, взаємодії людини та держави [15, с. 103].

Удосконалення системи функціонування органів внутрішніх справ в Україні є неможливим без здійснення державою належної кадрової політики, перетворення розуміння системи державного управління в цілому. А це неможливо без достатнього рівня управлінської підготовки керівників ОВС, без оволодіння ними наукою управління, мета якої навчити логічно та раціонально мислити, а головне, ефективно діяти в різних складних ситуаціях. Ще відомий засновник школи наукового менеджменту Тейлор Ф. У. зазначав, що точно знати, що треба робити, як зробити найкраще з найменшими витратами, ставити та досягати поставлених цілей – це мистецтво, і не кожній людині воно під силу [16, с. 12]. Важливою передумовою вдосконалення правоохоронної діяльності є залучення всього керівного складу до про-

цесу оптимізації системи управління органів внутрішніх справ. Це можливо за умов, коли керівництво: складається з односторонців; володіє технологією оптимізації системи управління; намагається процес удосконалення правоохоронної діяльності на закріпленій території зробити загальною справою колективу ОВС і населення, яке проживає на території обслуговування. Тобто керівник повинен дійсно бути активним учасником цього процесу.

Як нам відомо, функції держави реалізуються через конкретні дії, що здійснюються суб'єктами державної влади. Ці дії є різними і можуть бути зведені в більш чи менш однорідні групи [17, с. 342]. Однак, основним з напрямків реалізації функцій та завдань держави є здійснення державного управління, управлінської діяльності керівниками органів державного апарату.

Приступаючи до розгляду управлінської діяльності, хочемо розкрити питання, що таке управління? Англійське слово *to manage* (керувати) походить від кореня латинського слова *manus* (рука). В ґрунтовному оксфордському словнику англійської мови є такі тлумачення менеджменту: спосіб, манера спілкування з людьми; влади та мистецтво управління; особливого роду вміння та адміністративні навички; орган управління, адміністративна одиниця [18, с. 14]. Мескон М. Х. в свою чергу пропонує розуміти менеджмент як процес планування, організації, мотивації та контролю працівників організації, які забезпечують досягнення її цілей [19, с. 189]. Слід відмітити, що всі ці якості, за допомогою яких розкривається зміст управління в цілому, можливо застосовувати до сучасного типу керівника органу внутрішніх справ. Що ж стосовно до одного з видів управління, державного управління, то тут, з приводу його визначення, вчені юристи також мають різні думки.

В цілому, в адміністративній науці зазначається, що термін «державне управління» є досить багатоаспектним. Його можна розглядати як вид державної діяльності, який не відноситься до законодавчої та судової діяльності [20, с. 161]. Виходячи з точки зору системності, державне управління являє собою складну динамічну систему, кожний елемент якої продукує, передає, сприймає регулюючий вплив таким чином, що вони упорядковують суспільне життя [21, с. 38]. З точки зору свого призначення, державне управління є явищем, за допомогою якого реалізуються завдання та функції держави. Тобто, таким що заслуговує на увагу є визначення Бельського К. С., який розуміє державне управління як засновану на законі організуючу, юридично-владну діяльність органів апарату державного управління, яка полягає у безпосередньому керівництві соціально-політичним, соціально-культурним і господарським будівництвом [22, с. 67]. Але, в юридичній науці існують і інші погляди на визначення категорії державного управління. Так, наприклад, Скакун О. Ф. стверджує, що під державним управлінням слід розуміти цілеспрямований владно-організуючий вплив в межах прав відповідних державних органів та їх посадових осіб на регулювання, контролювання і координацію відносин, що складаються в ході виконання функцій держави [23, с. 165]. В свою чергу, Козлов Ю. М. пропонує розуміти під державним управлінням діяльність розпорядчо-виконавчого характеру [24, с. 9]. Битяк Ю. П., надаючи визначення державному управлінню підкреслює, що це є вид державної діяльності, який має організуючий, виконавчо-розпорядчий, підзаконний характер [25, с. 8].

Слід зазначити, що дуже часто науковці, розглядаючи поняття управлінської діяльності, в деякій мірі ототожнюють її з державним управлінням [25, с. 134; 26, с. 64; 27, с. 120-121; 28, с. 32].

Однак, що до визначення управлінської діяльності саме в системі МВС, в науковій літературі з цього приводу, також існує багато точок зору. Всі вони заслуговують на увагу, тому що кожна з них доповнює одна іншу. Слушною, на нашу думку є класифікація Голосніченка І. П., який, розглядаючи управлінську діяльність в системі ОВС, поділяє її на внутрішньосистемну – спрямовану на упорядкування управлінських відносин, які виникають з питань організації самої системи та структури органів внутрішніх справ, та зовнішньосистемну управлінську діяльність, зміст якої зводиться до забезпечення співробітниками ОВС функцій з охорони правовідносин [29, с. 40-45].

Викладене вище дає підстави для наступних висновків. На підставі зробленого аналізу вже існуючих визначень управлінської діяльності в системі МВС, нами розроблено своє поняття, згідно з яким, під управлінською діяльністю в системі МВС України слід розуміти діяльність керівника органу внутрішніх справ, в результаті якої забезпечується виконання завдань, поставлених МВС України і керівництвом держави, спрямовану на організацію певної групи працівників, об'єднаних у структурні підрозділи, досягнення їхньої взаємодії і координації дій, планування, прийняття та впровадження управлінських рішень. Тобто, на нашу думку, організація процесу управління передбачає реалізацію постійно повторюваних стадій управлінського циклу: підготовка й прийняття управлінського рішення, доведення його до підлеглих, їх мобілізація на його виконання, контроль за ходом виконання рішення та його корекція.

Сам процес управлінської діяльності складається з комплексу психологічних закономірностей, знання і врахування яких має зменшити напругу при розв'язанні управлінських завдань, дозволяє сформулювати відповідну лінію поведінки, обрати оптимальні варіанти прийняття рішень, уможливує використання відповідних управлінських технологій та комунікативних процедур тощо. Первинним та основним елементом виступає тут керівництво особовим складом, а проблеми, що виникають при цьому, є найбільш складними та важливими. Виходячи із зазначеного, можна дійти висновку, що управління має відповідні різновиди і здійснюється за допомогою певних форм і методів. Оптимальне використання цих різновидів, форм та методів є стратегічним завданням керівника і передбачає постійне вдосконалення стилю управління. Відомо, що ефективність управління знаходиться в прямому зв'язку від професійної компетенції, досвіду, особистих якостей, а також здібностей керівника. Компетентний та підготовлений керівник сприяє просуненню вперед керіваним ним колективом, а слабкий й посередній – гальмує, затримує цей рух. Тобто, вирішальними умовами ефективного функціонування органів внутрішніх справ є професійність кадрів, їхня, так би мовити, професійна здатність, що визначається сукупністю знань у відповідній галузі. При цьому, як вважають деякі автори, «чим вищий статус державного службовця в управлінській ієрархії, тим багатіше має бути обсяг його правових знань і ширшим правовий світогляд» [30, с. 33].

Керівнику в системі ОВС повинні бути притаманні такі якості, як ініціативність, вміння самостійно приймати рішення, нести персональну відповідальність за їх якісне виконання. Сучасні соціально-економічні умови нашої держави вимагають від керівного складу ОВС принципості й нерідко – громадської мужності. Рівень знань керівника повинен бути високим й різностороннім.

Одним із головних завдань кожного керівника ОВС є забезпечення максимальної ефективності його діяльності. При цьому слід зважати на основні принципи управління, до яких ми відносимо: надання пріоритету інтересам громадян; чіткий розподіл функцій та обсягу праці; прагнення до забезпечення авторитету серед населення; забезпечення виконавчої дисципліни; узгодженість дій суб'єктів управління; підпорядкування особистих інтересів загальній справі; моральне та матеріальне заохочення працівників за результати роботи; централізація керівництва; стабільність штатів; розвиток ініціативи [31, с. 18-20]. Виходячи з принципів управління, правильним буде твердження, що найголовнішою особливістю державного управління є те, що вона носить ярко виражений організаційний характер [32, с. 21]

Спираючись на принципи державного управління, можна визначити основні напрями управлінської діяльності керівника ОВС, серед них: керівництво органом внутрішніх справ в цілому; організація роботи по взаємодії та координації галузевих служб в розкритті, розслідуванні злочинів і розшук злочинців і осіб, які безвісті пропали; організація охорони громадського порядку і безпеки на території обслуговування; комплектування кадрів ОВС, їх навчання та виховання, а також забезпечення дисципліни й законності; мотивація особового складу; аналіз, планування й контроль; підготовка, прийняття й реалізація управлінських рішень; організація фінансово-господарської діяльності, обліково-реєстраційної роботи і діловодства, використання техніки; підвищення авторитету міліції серед населення.

Особлива роль відводиться керівнику ОВС у репрезентації підрозділу та формуванні належної громадської думки про роботу міліції. Ця функція управління реалізується у зовнішньому середовищі органу внутрішніх справ. У багатьох випадках для керівника, на території обслуговування якого існує складна оперативна обстановка або вчинено резонансний злочин, вона потребує більшого часу, ніж будь-яка інша. Представництво органу внутрішніх справ передбачає як особисте спілкування, так і зв'язки з громадськістю, а також постійна діяльність направлена на підвищення авторитету міліції серед населення. За умови широкої репрезентації він матиме діючі зв'язки з громадськістю, що дозволить розв'язати ще кілька завдань.

По-перше, це забезпечення повної та вірогідної інформації про результати діяльності органу внутрішніх справ, доведення до широкого загалу основних проблем попередження злочинності та боротьби з окремими видами злочинів, залучення громадян до їх розв'язання.

По-друге, це зосередження уваги працівників міліції на тому, що, звертаючись до міліції зі своїми проблемами, люди сподіваються на підтримку. Основний обов'язок ОВС – захистити, допомогти, правильно, швидко і на законних підставах поновити їхні порушені права. Громадяни, які звертаються до нас – це джерело життєвої сили ОВС і слід завжди пам'ятати про це.

По-третє, кожен керівник повинен підтримувати навчальні заклади освіти МВС. Це обумовлено тим, що саме від якості відомчої освіти, покликаної готувати для практичних органів, служб та підрозділів висококласних фахівців правоохоронної справи залежить підвищення ефективності функціонування органів системи МВС України [33, с. 1].

І головне – зв'язок із громадськістю має на меті забезпечення впливовості ОВС у широкому політичному середовищі. Керівник ОВС повинен не лише поширювати серед громадськості відомості про вчинені злочини, затриманих злочинців, знешкоджені організовані злочинні угруповання, а й залучати громадськість до обмірковування причин злочинності, до участі в публічному обговоренні усього комплексу проблем цього складного та суперечливого соціального явища.

Керівник ОВС, приступивши до виконання управлінських обов'язків, повинен чітко усвідомлювати, що кожна його дія або неспроможність виконати її професійно, наприклад організувати процес розкриття тяжкого чи резонансного злочину, формує громадську думку щодо сприйняття МВС України суспільством. Значною мірою це визначає рівень довіри з боку органів влади та населення, без цього не може функціонувати жодне суспільство. Ми не маємо права більше уживатися з недоліками, які вважалися припустимими в минулому. Органам внутрішніх справ необхідно не допускати порушень прав та інтересів людини і громадянина. Легко працювати безпомилково, коли керівник професійно підготовлений, має життєвий досвід, створює нормальні умови для роботи підлеглих, цікавиться їхніми проблемами, докладає всіх зусиль до їх розв'язання, коли вимоги звітності зрозумілі та логічно виправдані. На жаль, досягти цього нині доволі складно. Тому необхідно кардинально зміцнити керівний склад органів внутрішніх справ. Виходячи з особливостей сучасного стану оперативної обстановки та сподівань населення, яке жадає від правоохоронних органів надійного захисту своїх прав, керівник повинен не лише підтримувати, а й організувати правоохоронну діяльність усього колективу на території обслуговування, тобто він є координатором дій професійної активності підлеглих, формальним і неформальним лідером, посередником та організатором процесу управління, а не лише управлінцем, який за допомогою наказів прагне розв'язати складний комплекс проблем, що стоять перед підпорядкованим органом внутрішніх справ.

Список літератури

1. Новиков Б. В., Сініок Г. Ф., Круш П. В. Основи адміністративного менеджменту: [навч. посіб.] / Б. В. Новиков, Г. Ф. Сініок, П. В. Круш. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 560 с.
2. Державне управління в Україні: наукові, правові, кадрові та організаційні засади / [за заг. ред. Н. Р. Нижник, В. М. Олуйка]. – Львів : Вид-во нац. Ун-ту «Львівська політехніка», 2002. – 352 с.
3. Концепція Адміністративної реформи в Україні: схвалена указом Президента України від 22.07.1998 // Офіційний вісник України, 1999. – № 21. – Ст. 943.
4. Опанасюк Г. Тенденції підготовки державних службовців у країнах Центральної та Східної Європи / Г. Опанасюк. – К. : Вид-во УАДУ, 2001. – 284 с.
5. Concise Colambia Dictionary of Quotations. – New York: Colambia University Press, 1992. – 387 p.
6. Гурне Б. Державне управління [пер. з фр. В. Шовкун] / Б. Гурне. – К. : Основи, 1993. – 165 с.
7. Новая система управления экономикой / [под ред. Р. А. Белоусова, Г. Х. Попова]. – М. : Экономика, 1988. – 295 с.

8. Старобинский Э. Е., Венедиктова В. И. Организация работы с руководящими кадрами: обзор информации / Э. Е. Старобинский, В. И. Венедиктова. – М. : Центр. Ин-т НТИ и технико-экономических исследований по химическому и нефтяному машиностроению, 1985. – 45 с.
9. Марчук В. М. Ленінські принципи роботи з кадрами в апараті державного управління / В. М. Марчук. – К. : Тов-во «Знання» УРСР. Серія П. Школа господарського управління. – № 12. – 1974. – 48 с.
10. Система работы с кадрами управления / [отв. ред. В. А. Шаховой]. – М. : Мысль, 1984. – 240 с.
11. Розенбаум Ю. А. Формирование управленческих кадров: социально-правовые проблемы / [отв. ред. В. И. Ремнев] / Ю. А. Розенбаум. – М. : Наука, 1982. – 230 с.
12. Эффективность и качество управленческой деятельности: (государственно-правовой аспект) / [отв. ред. В. В. Цветков]. – К. : Наукова думка, 1980. – 307 с.
13. Дубенко С. Д. Державна служба і державні службовці в Україні / [за заг. ред. Н. Р. Нижник] / С. Д. Дубенко. – К. : Вид. Дім. Ін-Юре, 1999. – 242 с.
14. Желюк Т. Л. Державна служба / Т. Л. Желюк. – К. : ВД «Професіонал», 2005. – 576 с.
15. Матирко В. И. Проблемы кадровой политики в государственном аппарате / В. И. Матирко. – М. : Дело, 1996. – 287 с.
16. Управление – это наука и искусство / А. Файоль, Г. Эмерсон, Ф. Тейлор, Г. Форд. – М. : Республика, 1992. – 572 с.
17. Общая теория права и государства: [учебник] / [под ред. В.В. Лазарева]. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Юристъ, 1996. – 472 с.
18. Вудкок М. Френсис Д. Раскрепощенный менеджер / М. Вудкок, Д. Френсис. – М. : Дело, 1999. – 320 с.
19. Мескон М. Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента / М. Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури. – М. : Дело, 1992. – 702 с.
20. Адміністративне право України: [підручник] / [за заг. ред.. С. В. Ківалова]. – Одеса: Юридична література, 2003. – 896 с.
21. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления: [курс лекций] / Г. В. Атаманчук. – М. : Зерцало, 1997. – 342 с.
22. Бельский К. С. Феноменология административного права / К. С. Бельский. – Смоленськ : Гос. обл. тип., 1995. – 312 с.
23. Скакун О. Ф. Теория государства и права (энциклопедический курс): [учебник] / О. Ф. Скакун. – Харьков : Эспада, 2007. – 840 с.
24. Козлов Ю. М. Административное право: [учебник] / Ю. М. Козлов. – М. : Юристъ, 2001. – 320с.
25. Адміністративне право України: [підручник] / [за ред. Ю.П. Битяка]. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 544с.
26. Адміністративне право України: основні поняття : [навчальний посібник]. / [за заг. ред. І. П. Голосніченка]. – К. : ГАН, 2005. – 232 с.
27. Адміністративне право України : [підручник для юрид. вузів і фак.]. / [за ред. Ю. П. Битяка]. – Харків: Право, 2001. – 528с.
28. Ківалов С. В., Біла Л. Р. Адміністративне право України: [навчально-методичний посібник] / С. В. Ківалов, Л. Р. Біла.– Одеса: Юридична література, 2002. – 312 с.
29. Голосніченко І. П. Адміністративне право України (основні категорії і поняття) / І. П. Голосніченко. – К. : ГАН. – 204 с.
30. Марчук В. М., Ніколаєва Л. В. Основні поняття та категорії права / В. М. Марчук, Л. В. Ніколаєва. – К. : Істина, 2001. – 144 с.
31. Адміністративне право України: [Навч. посібник]. – Харків: ТОВ «ПРОМЕТЕЙ-ПРЕС», 2007. – 268 с.
32. Васильев А. С. Административное право Украины (общая часть): [учебное пособие] / А. С. Васильев. – Х. : «Одиссей», 2002. – 288 с.
33. Совгир І. М. Організаційно-правове регулювання доузівської підготовки кандидатів на службу в органи внутрішніх справ України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право; фінансове право» / І. М. Совгир. – Харків. – 2003. – 20 с.

Романюк Л. В. Теоретико-правовые основы осуществления управленческой деятельности в органах внутренних дел / Л. В. Романюк // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия : Юридические науки. – 2010. – Т. 23 (62). № 1. 2010. – С. 204-212.

Автор исследует основные направления управленческой деятельности руководителя органа внутренних дел. В статье проводится анализ понятий управленческой деятельности и предлагается определение понятия управленческой деятельности руководителя органа внутренних дел.

Ключевые слова: руководитель, орган внутренних дел, правоохранительная деятельность, государственная служба, государственные служащие.

Romanuk L. Theory-legal basis in implementation of administrative activity in internal affairs bodies / L. Romanuk // Scientific Notes of Tavrida National V. I. Vernadsky University. – Series : Juridical sciences. – 2010. – Vol. 23 (62). № 1. 2010. – P. 204-212.

The author studies principal directions of internal affairs body supervisors administrative activity. The article offers analysis of administrative activity concepts, and determination of internal affairs body supervisors administrative activity concepts.

Keywords: supervisor, internal affairs bodies, law enforcement body, state service, government employee.

Надійшла до редакції 15.05.2010 р.